№ 207. Piątek 7. Września 1860. Rok wydania 50.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Inserycya w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa we Lwowie względem poboru powszechnego podatku konsumcyjnego na rok administracyjny 1861.

Stosownie do dekretu wysokiego ministeryum finansów z 2go sierpnia 1860 l. 42.288-907, ma być zabezpieczony podatek konsumpcyjny od wina i mięsa na rok administracyjny 1861, o ile nienastąpiło już to podług 3go ustępu dekretu ministerstwa finansów z 7. października 1859 l. 48.048-1206, razem z podatkiem konsumcyjnym za drugą połowę roku 1860, podług zasad przepisanych w instrukcyi z 12. lipca 1859 l. 33.591-737, z odniesieniem się do postanowień dekretu ministerstwa finansów z 17. kwietnia 1860 l. 22.362-452, przyczem stosownie do powtórnego zalecenia starać się potrzeba ile możności o to, ażeby mogły przyjść do skutku dobrowolne umowy.

Zaś zabezpieczenie dochodu z podatku konsumcyjnego od gorących napojów na rok administracyjny 1861, ma być uskutecznione podług tych samych postanowień, jakie były przepisane na rok administracyjny 1859. Lwów, 1. września 1860.

Sprawy krajowe.

(Mianowanie.)

Wiedeń, 4. września. Minister spraw wewnętrznych mianował przełożonych powiatu *Adolfa Strańskiego* i *Sylwestra Tullié* sekretarzami namiestnictwa we Lwowie.

— Ich Mość Arcyksięstwo Karol Ferdynand z dostojną małżonką Arcyksiężną Elżbietą o mało wielkiemu nie uległi niebezpieczeństwu. W przejeździe z Nusslau do Selowitz ponosiły spłoszone konie powóz, i tylko szczęśliwy przypadek, że Jej Mość Arcyksiężna wyskoczyć mogła.

Wynikłości obrotu dochodów i wydatków państwa austryackiego

w roku administracyjnym 1859, tudzież porównanie ich z wynikłościami administracyjnego roku 1858.

(Ciąg dalszy.)

II. Wydatki państwa.	W roku administr. 1859		W roku administr. 1859	
	1859	1858	więcej	mniej
	złote w walucie austryackiej			
A. Realny obrót. *a) Najw. dwór, najw. rząd centralny i administr. cywilna.*				
1. Najwyższy dwór .	6817619	7023499	—	205880
2. Gabinetowa kancelarya J. M. Cesarza	66872	44253	22619	—
3. Rada państwa . .	249099	243049	6050	—
4. Konferencya ministeryalna	18726	35225	—	16499
5. Ministeryum spraw zewnętrznych . . .	2214282	2258110	—	43828
6. Ministeryum spraw wewnętrznych:				
Zarząd centralny . .	547642	569516	—	21874
Geologiczny inst. państwa	40723	38803	1920	—
Polit. administ. w krajach koron. . . .	20021367	22634752	—	2613385
Zakłady karne . . .	2965238	3269445	—	304117
Wyższy gosp. zakład naukowy w Ungarisch-Altenburg . .	23660	61530	—	37870
Kultura krajowa . .	79051	61201	17850	—
Stany krajowe . . .	84338	60726	23612	—
Zakłady dobroczyn. .	593568	587640	5928	—
Komis. indemnizacyjne	51876	94324	—	42448
Suma . . .	24507553	27377937	—	2970384
7. Ministeryum finans.:				
Zarząd centralny . .	1208633	1317109	—	108476
Zakłady naukowe leśnictwa i górnictwa	52805	95999	—	43194
Finas. dyrek. krajowe i powiatowe dyrek. podat. i prokuratury finans.	7029744	7157081	—	127337
Straż finansowa . .	7741051	8354068	—	613107
Kasy główne i kraj.	993042	936648	56394	—
Urzęda podat., insp. podatków i komisye	5017321	4941042	76279	—
Kadaster i prowizorya podatków guntowych	2209036	2629971	—	420935
Inne władze finans. .	275089	311091	—	36002
Wydatki kredytowe i manipulacyjne . .	472719	553090	—	80371
Suma . . .	24999440	26296099	—	1296659
8. Ministeryum sprawiedliwości:				
Zarząd centr. tudzież najw. tryb. sądowy i kasacyjny	728161	742841	—	14680
Administracya sądownicza w krajach koronnych	14567078	15668684	—	1101606
Suma . . .	15295239	16411525	—	1116286
9. Minister. wyznań i nauk:				
Zarząd centralny . .	245877	261443	—	15566
Radcy szkolni . . .	122469	99150	23319	—
Zakłady religijne . .	1658333	1793244	—	134911
Szkoły	492881	561309	—	68428
Zakłady naukowe . .	1707086	1887534	—	180448
Instytuty umiejętności w król. lom.-wen. .	27361	40110	—	12749
Akademie sztuk pięknych	110060	152614	—	42554
Fundacye i dodatki na zakłady szkolne wychowawcze i pobożne	1005848	1173304	—	167456
Suma . . .	5369915	5968708	—	598793
10. Minister. handlu, rękodzieł i budowli publicznych:				
Zarząd centralny . .	676746	746982	—	70236
Centralna władza morska, konzulaty i urz. portowe	969907	1055387	—	85480
Władze budownicze w kraj. kor. i potrzeby domowe . .	1973145	2031101	—	57956
Budowla gościńców .	10571198	10496771	74427	—
Budowle wodne . .	3110497	4075989	—	965492
Suma . . .	17301493	18406230	—	1104737
11. Minister. policyi:				
Zarząd cent. i nadzwyczajne wyd. służbowe	675000	685440	—	10440

	W roku administr.		W roku administr. 1859	
	1859	1858	więcej	mniej
	złote w walucyi austryackiej			
Bezpieczeństwo publ.	2424131	2735536	—	311405
Żandarmerya . . .	6719605	7113737	—	394132
Suma . . .	9818736	10534713	—	715977
12. Władze kontroli:				
Zarząd centralny . .	189175	179615	9560	—
Centralne buchhalter.	1456419	1467098	—	10679
Buchhalter. w krajach koronnych	1975608	2129771	—	154163
Suma . . .	3621202	3776484	—	155282
13. Inne wydatki nienależące do żadnej z istniejących gałęzi administracyi:				
Akademia umiejętności w Wiedniu	146650	[1]) 65462	81188	—
Płace kwiescentów i pensye	515558	448243	67315	—
Rozmaite wydatki .	1289550	876479	413071	—
Suma . . .	1951758	1390184	561574	—
Główna suma admin. cywilnej	112131934	119766016	—	7634082

[1]) Ta pozycya podana była w wykazie obrotu z roku 1858 pod ministerstwem spraw wewnętrznych. (C. d. n.)

Ameryka.

(Konskrypcya. — Great Eastern. — Wiadomości bieżące.)

Nowy Jork, 11. sierpnia. *New-York Herald* sądzi, że nowe obliczenie ludności ukończone będzie pierwszego września. Spodziewają się, że liczba ludności w Unii dojdzie do 30 milionów, coby znaczyło, że ludność o trzecią część się od roku 1850 powiększyła. — Prezydent Buchanan zwiedzał przedwczoraj w licznem towarzystwie dam i panów parowiec „Great Eastern" w przystani Annapolis. Wczoraj wieczór odpłynął z powrotem do Nowego Jorku, a dzień odjazdu do Anglii naznaczają zawsze na 16. b. m. Książę Walii przybył wczoraj na wyspę „Prince Edward's Island."

Z Nowego Jorku nadeszły doniesienia z 17. b. m. Książę Walii odpłynął dnia 13. z Charlestown do przylądka Gaspé. Mówią, że zwiedzi także Bermudę. — W Kalifornii mają demokraci nadzieję, że utrzymają kandydaturę Douglasa. — Z Mexyku donoszą, że Miramon został pobity w Leon, gdy chciał uchodzić z Lagos. Robles wyruszył z Jalapy. Poseł hiszpański zagroził miastu Veracruz bombardowaniem.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Wiadomości z Przylądka. — Wiadomości bieżące.)

Londyn, 1. września. Jej Mość Królowa robi wycieczki w okolice Balmoral. Pan Sidney Herbert odjechał przedwczoraj z zamku, a książę Argyll przybył. — Sir Henry Holland, lekarz przyboczny Królowej odjechał do Ameryki, gdzie się przyłączy do orszaku księcia Walii. W St. Johns ofiarowali księciu mieszkańcy ogromnego nowofunlandzkiego psa szczególnej rasy. Srebrna obroża, którą pies miał na szyi, kosztowała 300 dolarów.

— Z Przylądku nadeszły doniesienia sięgające aż do 21go lipca. Gubernator, sir G. Grey, przybył tam 4. lipca i odroczył dnia 17go lipca parlament, który przez 80 dni był zgromadzony. Wicegubernatorem angielskiej krainy Kafrów mianowany został pułkownik Maclean. Dopiero teraz otrzymuje ta kraina jako osobna prowincya własną administracyę.

— Prace około fortyfikacyi wyspy Alderney, wysuniętej niby straż przednia, aby mieć na oku Cherbourg, postępują bardzo pospiesznie. Rząd wydaje na nie tygodniowo najmniej po 2000 funt. szterlingów.

Francya.

(Podróż Ich Mość Cesarstwa. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 5. września. Wczoraj rano wyruszyli Ich Mość Cesarstwo w dalszą podróż i stanęli około 3ciej godziny po południu w Thonon. Po drodze stały wszędzie bramy tryumfalne z napisami. Po przyjęciu znakomitych osób kraju zrobili Cesarstwo na jednym z parowców, krążącym po jeziorze genewskiem, wycieczkę do Evian. Mylne jest doniesienie z bióra Reutera, jakoby rząd francuski zapraszał deputacyę genewską, by witała Cesarza. Jak już donosiliśmy, przyjmował Cesarz w Chambery sardyńskiego posła pana Farini. Obydwa gabinety paryski i tyruński zgodziły się na odgraniczenie Sabaudyi i Nissy na miejscu dnia 3. września, i komisya do ustalenia tych granic została stanowczo mianowana. Składają komisyę nadporucznik jeneralnego sztabu pan Galiuier, adjutant ministra wojny w charakterze prezydenta, inni zaś są pp. H. Smet i Hulot, dowódzcy eskadry. Ci oficerowie odjeżdżają jutro, t. j. w niedzielę do Turynu, zkąd udadzą się na miejsce. Port Thonon, który ma być założony na jeziorze genewskiem, będzie owarowany podług planu, który narodowa komisya do obrony kraju przyjęła.

— *Pays* mówi o coraz większej nieufności w Niemczech i Anglii do Francyi. Zapewnia także, że publiczność we Francyi coraz więcej niepokoi się obawą koalicyi europejskiej przeciw Francyi, lecz twierdzi spomniawszy mowę Cesarza w Lugdunie i hr. Persigny u St. Etienne, że pora koalicyi już przeminęła. „Bezzasadne obawy, są słowa tego dziennika, muszą ustąpić w obec tylu zgodnych aktów i zapewnień. Mądrość Cesarza równa się jego potędze."

W tym duchu wyraża się także i *Patrie*.

— Sukcesorowie margrabi de Villette, który biskupowi w Moulins ix. Dreux-Brezé zapisał cały swój majątek, powstali sądownie na testament swego krewnego. Opierają się na tem, że Dreux-Brezé był tylko pośredniczącą osobą, i miał odebrać majątek zmarłego jedynie dla hrabi Chambord, właściwego sukcesora. Ale że na mocy ustaw francuskich nie może hrabia Chambord nabywać we Francyi żadnej posiadłości, dla tego krewni zasadzając się na tem, chcą obalić testament. Lecz sąd w Clermont oświadczył się na korzyść ix. Dreux-Brezé i odrzucił skargę krewnych.

Paryż, 2. września. Ich Mość Cesarstwo, pisze dzisiejszy *Monitor*, przybyli wczoraj pomimo ulewnego deszczu do Sallanche, i odjeżdżają jutro do Chamounix.

Włochy.

(Wiadomości bieżące. — Adresy przychylności. — Doniesienia z Rzymu. — Doniesienia z Neapolu. — Okolnik ministra neapolitańskiego.)

Turyn. Po powrocie ministra spraw wewnętrznych z Chambery, dokąd był wysłany powitać Cesarza Napoleona, odbyła się w Turynie burzliwa rada ministeryalna, po której, jak mówią podał się hrabia Cavour do dymisyi, ale poźniej odwołał swoje podanie. Rada ministeryalna miała się zgodzić za przyspieszeniem ile możności anexyi neapolitańskich prowincyi.

Rzym. *Giornale di Roma* wylicza adresy przychylności, przysłane Ojcu św. ze Stanów zjednoczonych z Kanady, Australii, Indyi wschodnich, z Anglii i Cesarstwa austryackiego.

— Rozkaz dzienny Lamoriciéra oznajmia, że wszelkie miasto w państwie kościelnem, któreby za zbliżeniem się Garibaldego powstało, wydane będzie na łup wojska.

Podług doniesienia dziennika *Indépendance* ma być załoga francuska w Rzymie wzmocniona, w razie potrzeby o 15.000 ludzi. Do *Patrie* donoszą: Lamoriciére w obawie, by na przyszły miesiąc nie doznał najazdu, urządził wszystko tak, by odeprzeć agresyę.

Armia papieska stoi teraz załogą oprócz w Ankonie, której obwarowanie jeszcze w tym miesiącu będzie zupełnie ukończone, jeszcze w Loreto, Spoleto, Perugii, Foligno, Pesaro, Viterbo i Montefiascone. Wszystkie wojskowe drogi komunikacyjne utrzymane są w dobrym stanie i opatrzone wielu mostami na różnych rzekach, ażeby ułatwić przeprawę.

Neapol. Następujące telegraficzne doniesienia nadeszły na Piemont: Dziennik *Opinione* zbija wiadomość, że mają być wysłane piemonckie wojska do Neapolu.

Garibaldi ma jeszcze sześć dni drogi do Neapolu; w Neapolu stoi 30 do 33.000 wojska. Wiele znakomitych osób opuściło miasto, a „powstania reakcyjnego" nie będzie, jak się zdaje. Hrabiego Syrakuzy oczekują w Turynie.

Do *Opinione* donoszą z Neapolu pod dniem 1go września: Garibaldi przybył do Monteleone, jedna część wojska królewskiego przeszła do niego a druga poszła w rozsypkę. Cała prowincya Salerno powstała; posiłki wojska król. wyprawione do Monteleone ustąpiły do Avellino.

Perseveranza donosi z Genuy pod dniem 1go b. m.: Hrabia Syrakuzy wsiadł dziś rano na okręt piemoncki w Neapolu i przybędzie jutro w południe do Genuy. Jeden batalion bersaglierów wyprawiają na południe. Pierwszego września był Król jeszcze w Neapolu. Ostatnie doniesienia z Neapolu wzniecają obawę, by nie nastąpił dalszy krwi rozlew. Na czele wojsk królewskich neapolitańskich w Salernie stoją Bosco, San Michele, Filippo, Colonna i Barbalonga.

Monitor donosi, że śledztwo względem zamachu na barona Brenier nie wykryło winowajcy, i że książę de Canajella udaje się do Paryża, by wyrazić ubolewanie neapolitańskiego rządu.

Pays ma z Neapolu doniesienie z dnia 30. sierpnia, że wojskowe zgromadzenie (pronunciamento), które na 29. było obwołane, nie przyszło do skutku, a to że wojsko nie ufa jeneralowi, twórcy tej demonstracyi.

Znany dawniejszy francuski reprezentant ludu La Flotte, który dłuższy czas służył w francuskiej marynarce, a w ostatnich czasach służbę w wojsku Garibaldego przyjął, poległ rażony kulą w głowę pod Salerno, gdy przewodził wyładowaniu. Nino Bixio odniósł znaczną ranę w ramię z przypadkowego rozerwania muszkietu u jednego z pojmanych żołnierzy neapolitańskich.

— Neapolitański minister spraw zewnętrznych wydał pod dniem 21go b. m. okolnik do obcych mocarstw następującej osnowy:

„Garibaldi wpadłszy do Sycylii, nie dosyć, że nadużył chorągwi sardyńskiej, i imienia Króla Wiktora Emanuela we wszystkich swych odezwach i rozporządzeniach, ale obwieścił nawet dekretem z dnia 3go b. m. w Sycylii statut piemoncki, zmusił wszystkich urzędników, i w czasie rewolucyi mianowane władze municypalne, aby złożyły przysięgę wierności Wiktorowi Emanuelowi.

Rząd Jego król. Mości Króla Obojga Sycylii ma sobie za obowiązek uwiadomić wszystkie mocarstwa o tych nowych uroszczeniach, o tych zamachach na władzę monarszą, które wystawiają losy ludu na dowolność obcego mocarstwa z potępieniem najświętszych zasad prawa narodów.

Rząd Jego król. Mości starał się jak najusilniej od chwili ogłoszenia najwyższego aktu z dnia 25. czerwca zapobiedz wszelkiemu krwi rozlewowi, i toczył długie z Sardynią układy, w nadziei, że połączywszy politykę swą z polityką dworu sardyńskiego, zdoła utrzymać spokój we Włoszech i pomyślnie załatwić sprawę sycylijską. Gdy jednak nadzieja ta spełzła na niczem, rząd królewski ma to za najświętszy swój obowiązek zawiadomić Waszą Excelencyę o zamachach popełnionych w Sycylii pod naciskiem obcego mocarstwa, zaprotestować uroczyście przeciw temu wszystkiemu, co władzę królewską w Sycylii podkopuje lub osłabia, i zarazem oświadczyć, że nie uznaje i nigdy nie uzna żadnych następstw dzisiejszego stanu rzeczy; mając silne postanowienie utrzymać na tej wyspie przyrzeczone jej wolne instytucye, i nie zrzec się nigdy zasady uświęconej historyą i europejskiem prawem narodów, na mocy której dom królewski Burbonów odzierzył władzę połączonych królestw Obojga Sycylii. (Podp.) G. d. Martino.

— Dnia 31. sierpnia panował w Neapolu spokój. Jenerał Cutrafiano został mianowany komendantem miasta, i miał mowę do sztabu gwardyi narodowej. W mowie tej oświadczył, że pokłada zupełną ufność w oficerach gwardyi narodowej, i że z bezwzględną surowością karać będzie każdego zdrajcę. Król przyjmował także sztab gwardyi, i zapewnił, że w żadnym razie miasta nie każe bombardować. Minister wojny Pianeli oddał w Salernie 20.000 ludzi w dowództwo jenerałom Bosco i Barbolonga. W Awelinie stanęło także wojsko obozem. W zatoce salernejskiej krąży fregata Bourbon. Mówią, że jenerała Briganti zabili własni jego żołnierze. O walce gwardyi narodowej z załogą w Reggio dowiadujemy się, pisze *Gaz. wied.*, że gwardya napadła wojsko niespodzianie, i po kilku salwach karabinowych przyszło do strasznej rzezi. Garibaldi, jak słychać, ma się znajdować obecnie w Potenzy. O jego ostatnich walkach doszły nas na Mesynę następujące szczegóły: Dnia 21. sierpnia Garibaldi zdobył Reggio. Jenerał komenderujący Briganti kapitulował po żwawym boju. Bixio ranny. Dnia 24. sierpnia bitwa pod Scylą. De Flote zginął w sztabie Garibaldego. Dnia 25go weszli ochotnicy do Palmy, i ztamtąd dnia 26. sierpnia dalej na Monte Leone. Królewskie wojska zajmują ciągle jeszcze twierdzę mesyńską i przynoszą dla swoich codziennie żywność z miasta. Załoga ta jest całkiem opuszczona; ani w ciaśninie, ani w porcie mesyńskim nie ma już ani jednego okrętu neapolitańskiego. Korespondent z Scyli do *Constitutionnela* donosi pod dniem 26. sierpnia, że Garibaldi zabrał w pochodzie z Reggio do Scylli, gdzie wkroczył dnia 27go zrana, (a więc w dniach od 21go do 27go b. m.) dwadzieścia siedm sztuk dział, od których odbieżało królewskie wojsko.

Słychać, że Król Wiktor Emanuel zamierza udać się osobiście do Neapolu po wyjeździe ztamtąd Króla Franciszka. Utrzymują także, że hr. Syrakuzy pragnie, aby Wiktor Emanuel mianował go namiestnikiem w Neapolu.

Garibaldi podpisał się na dekretach wydanych w Reggio; Garibaldi, dyktator Obojga Sycylii.

Urzędowa gazeta *Lombardia* donosi, że oficerowie, którzy wiarołomnie opuścili szeregi neapolitańskie, wstępują do wojsk piemonckich, zatrzymują tam dawniejsze stopnie oficerskie.

Niemce.

Berlin, 5. września. W stanie zdrowia Jego król. Mości nie zaszła ostatnich dni żadna szczególna zmiana. Dostojny chory przepędza wiele czasu na świeżem powietrzu, rano w krześle w ogrodzie, a po obiedzie w powozie w parku.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Podróż cesarska. — Pochód wojska. — Przepisy dla kupców zakaukaskich.)

Według *H. B. H.* Cesarz rosyjski przedsięwziął podróż obecną, aby uczynić przegląd wojsk i przekonać się o dobroci nowo wprowadzonej broni palnej w piechocie i artyleryi, o postępie w ćwiczeniach gimnastycznych w wojsku, tudzież zlustrować nowo utworzone pułki dragonów. Cesarz będzie oglądał także roboty około kolei żelaznych i kanałów wodnych.

Posłowie rosyjscy przy dworach wielkich mocarstw otrzymali według gazety Bankowej i Hamburskiej polecenie oznajmić dworom, że stojący w południowej stronie państwa 5ty korpus armii dostał rozkaz pochodu nad Prut, ze jednak nie ma w tem żadnego zamiaru działać zaczepnie, i że tylko wzmagające się wzburzenie umysłów w prowincyach Turcyi europejskiej, zmusza rząd do trzymania się w pogotowiu na wszelki wypadek na zasadzie prawomocnych traktatów.

— Na przedstawienie namiestnika Kaukazu zgodnie z postanowieniem wydziału dla spraw kaukazkich rozkazał Cesarz, że uchwały rady państwa potwierdzone dnia 28. marca 1859 i 16. stycznia 1860 i ogłoszone ukazami senatu rządzącego z dnia 15. kwietnia 1859 i 8. lutego 1860 mają mieć moc obowiązującą i w prowincyach zakaukazkich. Według tych uchwał wolno żydom z Cesarstwa i Królestwa Polskiego, kupcom I. giełdy zapisywać się do I. giełdy w każdym mieście w Cesarstwie. Żydzi, którzy się chcą osiedlić w prowincyach zakaukazkich, mogą 1) uzyskać prawo pobytu i prowadzenia handlu w tych prowincyach, jeżeli zachowają się ściśle według pomienionych przepisów i złożą opłatę giełdową, równie jak i inne podatki nałożone prawem na kupców I. giełdy. 2) Żydzi, kupcy pierwszej giełdy z Królestwa Polskiego, mogą przesiedlać się za Kaukaz, tylko za porozumieniem się w tym względzie komisyi administracyjnej królestwa z namiestnikiem cesarskim prowincyi zakaukazkich. 3) Namiestnik prowincyi zakaukazkich udziela żydom poddanym zagranicznym w porozumieniu z ministrami spraw zewnętrznych i finansów pozwolenie osiedlać się, prowadzić handel i otwierać kantory bankierskie w prowincyach za Kaukazem według ogólnych przepisów dla kupców zagranicznych, którzy otrzymali dyplom pierwszej giełdy.

Azya.

(Doniesienia z Chin.)

Shanghai, 30go czerwca. Potwierdza się, pisze tutejszy korespondent do dziennika *Times*, że wstrzymać się muszą kroki nieprzyjacielskie a to, że Francuzi spoźnili się o całe 4 tygodnie.

Miasto Sutszo, które powstańcy zajęli i zrabowali, uchodzi za Paryż chiński. Przysłowie chińskie mówi: „Kto ma być szczęśliwym na ziemi niech się urodzi w Sutczo, żyje w Kantonie a umiera w Lianchan, bo w Sutczo najpiękniejszy ród ludzi, w Kantonie największy przepych a w Lianchanie najlepsze trumny. Cesarz chiński, jak na teraz stracił prowincyę Kiangsu; a rozległość jej jest większa niż Francya cała, liczy 37 milionów mieszkańców i słynie z bogactw i urodzajności. (Z Szanghaj wywieziono w roku przeszłym towarów do Anglii za 28,454.375 funt. szterl.) Czy ta strata uczyni go skłonniejszym do ustępstwa, dopiero się okaże. To jednak pewna, że zachodnie mocarstwa będą tą razą musiały dotrzeć aż do Pekinu, chcąc na mandarynach wymódz pomyślniejsze warunki pokoju.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Turyn, 4. września. Farini odjechał do Florencyi, a minister wojny Fanti wybiera się jutro w podróż dla zwiedzenia obozów.

Dzisiejsza *Opinione* zawiera artykuł wstępny o polityce rządu sardyńskiego, gdzie powiada między innemi: Atak na Rzym odparłaby Francya tak samo, jak gdyby był wymierzony na nią. Ale Francya zdaje się przypuszczać podobieństwo wojny z Austryą. Zapewne ma na pamięci swój program medyolański. Włochy wolne od Alp do morza adryatyckiego stały się polityczną zasadą Francyi, i pewnie uskuteczniłaby ją natychmiast, gdyby wojnę z Austryą uważała przy teraźniejszej polityce Europy za stosowną. Piemont nie zaczepi ani Rzymu ani Austryi, a jeśliby dał się nakłonić do tego siłą wypadków, ustąpi natychmiast teraźniejsze ministeryum. Partya liberalna, podpora tego gabinetu, podziela również to zdanie, i ministeryum odrzuca wszelką odpowiedzialność za postępowanie, które mogłoby sprowadzić wojnę. Niechaj rząd nie da wywinąć sobie z rąk steru, i niechaj sam stanie na czele ruchu, który wiedzie Włochy do niepodległości.

Medyolan, 4. września. Dzisiejsza *Perseveranza* donosi: Listy z Neapolu z 31. sierpnia donoszą, że plan neapolitańskiego wodza, stoczyć bitwę pod Salerno, został zaniechany, ponieważ w armii jego panuje rozprzężenie i dezercya. Bosco wraca do Neapolu i zdaje się, że wojska koncentrują się pod Gaetą. Rada ministeryalna żąda od Króla usunięcia komendanta placu, Cutrosiana. Zapewnia, że Garibaldi odpłynął 1. września z portu Eufemia ze znaczną liczbą wojska, by uderzyć na Salerno. W Monte maggiore w Sycylii powstali zeszłego tygodnia włościanie przeciw obywatelom i duchowieństwu i zamordowali opata i dwunastu ze szlachty z żonami i dziećmi. Rada wojenna kazała rozstrzelać 20 powstańców.

— Na reklamacyę szwajcarskiego pełnomocnika względem znieważenia Szwajcarów w Medyolanie odpowiedział Cavour, że śledztwo jest w toku i przed ukończeniem jego nie może być uwzględnione żądanie satysfakcyi. Na teraz ma być zmobilizowanych tylko ośm batalionów gwardyi narodowej.

Florencya, 2. września. Szefowie expedycyi Nicotery wzbraniali się odjechać z Liwurny do Palermu, i rząd użył przemocy; znaczna liczba ochotników odstąpiła z tej przyczyny od expedycyi.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 5. września.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	327.12	+ 10.0	92.6	północny	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	326.90	+ 14 3	72.3	"	"	"
10. god. wiecz.	327.19	+ 11 0	88.5	"	"	"

Ilość deszczu 5.‴80.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 6. września.

Hotel rosyjski: Sulatycki Jan, ces. ros. radca państwa.
Hotel Langa: Kammel Ferdynand, c. k. porucznik.

Hotel angielski: Jozefat archimandryt; Czerwiński Seweryn; br. D'Rend Wardener Hip, c. k. podporucznik; Kalitowski Antoni, c. k. radca namiestnictwa i hr. Łoś Justyan.

Pod kolej żelazną: Marmorosz Józef.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 6 września.

PP. Bandrowski Leon, do Mostów małych. — Jozefat archimandryt, do Rosyi. — Assaki Piotr, do Jas. — Br D'Rend Wardener Hip., c. k. podporucznik, do Czerniowiec. — Hr. Poniński Artur, do Kowalówki. — Tartakowski Alojzy, do Drohowyża. — Petrino Piotr, do Krakowa. — Kopieters-Tergonde Franc., do Łodziny.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 6. września

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 77 40 Metaliki po 5% za 100 zł. 66.50; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.— Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye. Banku narodowego sztuka 778.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 176.80; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Augsburg za 100 zł. południ. niemieck. waluty 112 40. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 131.05. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6 30, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

Kurs lwowski.

Dnia 6. września.		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	18	6	24
Dukat cesarski	„ „	6	22	6	28
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	63	10	80
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	5	2	8
Talar pruski	„ „	1	95	1	99
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.		84	77	85	50
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	158	—	162	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	67	63	68	63
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	77	44	78	60

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 3. września.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	63 —	63 50
Z pożyczki narod. po 5%	78 —	78.30
Z r. 1851, ser. B. po 5%	99.—	99 50
Metaliki po 5%	67 50	67 75
dtto. „ 4½%	59.25	59 50
dtto. „ 4%	53 —	53 50
dtto. „ 3%	39 50	40 —
dtto. „ 2½%	35.—	35.50
dtto. „ 1%	13 70	13.80
Przez. do wylos. z r. 1839	126 50	127 —
„ 1854	91 50	91 75
„ 1860	91.50	92 50
Renty Como po 42 lir. aus.	15.50	15 75
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	64.—	65.—
„ „ 4½%	58.—	59 —
„ „ 4%	50.—	51.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	44.—	45.—
„ 3%	—.—	52.—
„ 2½%	—.—	48.—
„ 2¼%	—.—	43.—
„ 2%	—.—	38 —
„ 1¾%	—.—	34.—
dtto. z procent za granica „ 5%	64.—	65.—
„ 4½%	58 —	59.—
„ 4%	50 —	51.—
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Niższej Austryi	91 —	92.—
Wyż. Aust. i Salb.	90.50	91.—
Czech	92.50	93.—
Morawii	89 50	90.—
Szląska	86.—	88.50
Styryi	89.—	90.—
Tyrolu	89.—	90.—
Kar., Krainy i Wyb.	88.50	89 —
Węgier	69 50	69 70
Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii	67 —	67.50
Galicyi	68 25	68 75
Siedmiogr. i Bukow.	65 25	65 75
Lom. wen. poż. z r. 1850	—.—	— —
Wen. pożyczka z r. 1859	79.50	80.—
Dług Tyrolu, Dług Salcburga, Dług Krainy po 5%	64.—	65.—
„ 4%	50.—	51.—
„ 3½%	44.—	45.—
„ 3%	37.—	38.—
„ 2½%	31.—	32.—
„ 2%	24.—	25.—
„ 1¾%	21.—	22.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	—.—	14.—
„ 2½% za 100 zł.	—.—	13.—
„ 2¼% za 100 zł.	—.—	12.—
„ 2% za 100 zł.	—.—	11.—
„ 1¾% za 100 zł.	—.—	10.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	793 —	795 —
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	180 70	180 80
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	553 —	555 —
Półn. kolei po 1000 zł. m. k.	1838	1840.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	251 —	251 50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	187 —	187 50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	117 50	118 —
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 120 zł. (60%)	141.—	141 50
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 120 zł. (60%)	159.—	159.50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	22.—	24.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	56.—	60.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	645.—	650.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	84.—	85.—
z wpłatą 60 zł. (30%)	—.—	—.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł.	—.—	—.—
dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	—.—	116.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	410.—	411.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	160.—	175.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	370.—	372.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	330.—	335.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—.—	—.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	100	100 50
10 „ 5%	98.25	98 50
przeznacz. do los. po 5%	89.80	90 —
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	100.—	—.—
przez. do los. po 5%	85 80	86.—
Gal. Tow. kred. po 4%	85.—	85.50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	93.50	94.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	133.50	134.50
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	94.—	94.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	128.50	129.—
Kol. Gloggn. za 100 zł.	—.—	84.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	—.—	93.—
Lloyda za 100 zł.	85.—	86.—

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	108 50	108 75
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	97 50	98.—
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	110.—	112.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	37.75	38.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	82.—	82 50
Salma „ 40 „ „	37.25	37.75
Palffiego „ 40 „ „	38.—	38 50
Clarego „ 40 „ „	36.25	36 75
St. Genois „ 40 „ „	36.—	36.50
Windischgrätza 20 zł. „	23.25	23.75
Waldsteina 20 „ „	25.50	26 —
Keglevicha 10 „ „	13 50	14.—

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	—.—	111 75
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	111.75	112.—
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	98 20	98 20
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	129 90	129.90
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	51 80	51.85
Paryż za 100 fr.	51 80	51.90
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piastr. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—
Dyskonto weks. Bank. nar.		5%
Procenta za zaliczki Bank. nar. na pap. publ.		5%

Kurs złota.

	w przecięciu w w. a.	
Dukaty ces. men.	6 zł.	25 c.
dtto. pełnej wagi	6 „	24 „
Korona	17 „	95 „
Półkorona	— „	— „
Napoleondor	— „	— „
Rosyjski impery.	— „	— „
Kurs korony w c. k. kasach	13 zł.	50 c.

KRONIKA.

(Wiadomości lokalne.) W miesiącu sierpniu roku bieżącego skazała tutejsza władza bezpieczeństwa: 1) za przekroczenie przepisów meldunkowych Jakuba K., Józefa E. i Romulda R.; 2) za znieważenie niedzieli Izaka F., Goldę A., Herca B., Hersza Ch., Majera R., Salamona Abrahama B., Amalię S., Maryannę Sch., Szymona T., Józefa Z., Chaima Herca H., Simche H., Jakuba K., Andrzeja S., Jerzego N., i Jana W.; 3) za przekroczenie godziny zamknięcia Baltazara L., Józefa N., Franciszka W. i Józefa N. — wszystkich na kary pieniężne, zaś za przekroczenie regulaminu jazdy parobków fiakierskich Szczepana C., Jędrzeja S., Jana D., Dmytra K. i Michała B. na chłostę cielesną.

Oprócz tego wydarzyły się w ciągu tego miesiąca następujące nadzwyczajne wypadki w naszem mieście:

1) W nocy na 8. sierpnia r. b. powstał pożar w cegielni Jana Schumanna pod nr. 608¼ podobno ze zbytniego rozpalenia pieca, i spalił się dach cegielni.

2) Dnia 13. sierpnia około godziny 10½ wieczorem przytrzymała tutejsza straż policyjna niejakiego Dawida B. z brodzkim furmanem Seligiem J. za podejrzane posiadanie dwóch koni i wozu właśnie w chwili, gdy przejeżdżając rogatkę żółkiewską chcieli umknąć gościńcem do Żółkwi. Ze śledztwa pokazało się, że te konie z 4 innemi skradzione zostały w nocy na 12. sierpnia z łąki w Juśkowicach tamtejszej właścicielce dóbr W. Julii hrabinie O., i zdaje się, że tę kradzież popełnili obadwaj przytrzymani, i z różnych kradzieży znani już złodzieje, których też oddano przynależnej władzy karnej. Słychać, że takie i inne 4 ze skradzionych koni odebrano w Sądowej Wiszni dwom złodziejom, spólnikom rzeczonego B.

3) Dnia 17. sierpnia spadła przez nieostrożność z rusztowania domu nr. 237 w mieście sztaba żelazna i zraniła mocno przechodzącą tamtędy Annę N.

(Rozprawa galic. Towarzystwa gospodarskiego tom 26) wyszedł z druku w czerwcu; mieści on w sobie: *a*) Protokół 27. ogólnego Zgromadzenia w dniach od 10—17. lutego 1860 odprawionego, wraz z wszystkiemi sprawozdaniami, wnioskami, uchwałami i rachunkami z funduszów Tow. i szkoły rolniczej w Dublanach za r. 1859. *b*) Porządek czynności Towarzystwa (regulamin). *c*) Sprawozdanie komisyi oceniającej przedmioty wystawy zimowej. *d*) Sprawozdanie sekcyi: administracyjnej; rolniczej; chowu bydła, owiec, koni; sadownictwa; jedwabnictwa; technologicznej. *e*) Wynikłość subskrypcyi na pierwszy zakład owczarni w Dublanach. *f*) Odpowiedź na pytanie: jaki inwentarz roboczy, konny czy wołowy, powinien przeważać w naszych gospodarstwach? p. Woje. Studzińskiego. *g*) Wyciąg ze sprawozdania komitetu nad projektem p. Karola Tytza założenia towarzystwa drenowego, p. Franc. Smolkę. *h*) Stan Towarzystwa po 27. ogólnem zgromadzeniu na dniu 17. lutego 1860.

Dodatek tygodniowy Nr. 36.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1) Gradobicia w lwowskim okręgu administracyjnym od roku 1821 do 1859. Wykaz szlaków w szczególności koleją lat trzydziestu ośmiu od 1821 począwszy.

2) Wychowanie publiczne. Stan szkół, nauk i uczniów w lwowskim okręgu administracyjnym w roku szkolnym 1858 i 1859. Stypendya.

3) Gorzelnie i browary w lwowskim okręgu administracyjnym. Wydatek w lipcu 1860—1859.

4) Starostwo Sanockie. Dokument z r. 1402 i kilka lat poźniejszych. Wypis z metryk koronnych zawierający rewizyę Starostwa Sanockiego uskuteczniona roku 1565 przez Krzysztofa Sokołowskiego, staroste rogozińskiego, na mocy ustawy z r. 1563. Wsie: Dołżica i Maniówka.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* Z c. k. galic. drukarni rządowej.